

KOMUNIKAT PRASOWY Zgromadzenia Ogólnego Śląskiego Związku Gmin i Powiatów

W dn. 29 sierpnia 2019 r. w Gliwicach odbyła się nadzwyczajna sesja Zgromadzenia Ogólnego Śląskiego Związku Gmin i Powiatów (regionalnej organizacji samorządu lokalnego województwa śląskiego). W jej trakcie odbyła się dyskusja m.in. na temat **21 tez samorządowych**, ujętych w dokumencie pn. *Samorządna Rzeczpospolita*. Tezy zostały przyjęte w dn. 4 czerwca 2019 r. przez samorządowców uczestniczących w Święcie Wolności i Solidarności w Gdańsku.

W obradach Zgromadzenia Ogólnego uczestniczyło 71 delegatów – prezydentów, starostów, burmistrzów, wójtów (lub zastępców), spośród 137 gmin i powiatów członkowskich Związku.

Merytoryczne obrady rozpoczęły się od przedstawienia przez Zygmunta Frankiewicza, Prezesa Związku Miast Polskich, Prezydenta Gliwic, Członka Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów informacji dotyczącej **wpływu zmian prawnych** (w tym podatkowych) **na dochody jednostek samorządu terytorialnego** (jst). Prezes Związku Miast Polskich podczas swojego wystąpienia omówił aktualnie pogarszającą się sytuację finansową samorządów lokalnych:

- Wynika ona m.in. z **wyższych kosztów realizacji zadań publicznych**, w tym związanych z reformą oświaty oraz wzrostem cen zakupu materiałów i usług. Do pogorszenia kondycji finansów jednostek samorządu terytorialnego przyczyni się też realizowany i zapowiadany pakiet kolejnych zmian w systemie podatkowym – powiedział Zygmunt Frankiewicz.

Prezes Związku Miast Polskich podkreślił, że wydatki inwestycyjne samorządów w okresie od 2006 do 2018 r. wyniosły aż 461,5 mld zł i wyraźnie przewyższają te, które finansowane są z budżetu centralnego. W podsumowaniu wskazał, że obecna sytuacja finansowa jst przyczynia się do powstawania ujemnej nadwyżki operacyjnej netto samorządów, z której finansowane są inwestycje.

- W krótkim czasie może dojść do **spadku inwestycji samorządowych** i wystąpienia problemów z wykorzystaniem środków unijnych czy realizacją podstawowych zadań publicznych. Dlatego też apelujemy do Rządu RP o podjęcie pilnych działań, które będą zmierzały do **zapewnienia rekompensaty utraconych dochodów**. Istotnym ich elementem musi być też zagwarantowanie źródeł pokrycia gwałtownie rosnących wydatków budżetów naszych gmin i powiatów – powiedział Zygmunt Frankiewicz.

W drugiej części sesji Piotr Kuczera, Przewodniczący Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, Prezydent Rybnika przedstawił zasadniczą intencję stanowiska Zgromadzenia Ogólnego Związku w sprawie 21 tez samorządowych.

- Podzielamy pogląd, iż Polska potrzebuje **poważnej, merytorycznej debaty nad dorobkiem, stanem oraz przyszłością samorządu terytorialnego**, który od blisko 30 lat jest fundamentem rozwoju naszego kraju. Sukcesywne ograniczanie **możliwości finansowych samorządów terytorialnych** może doprowadzić w niedługim czasie do ich całkowitej **zapaści**.

W konsekwencji tego procesu obywatele mogą utracić dostęp do podstawowych usług publicznych – powiedział Piotr Kuczera.

Przewodniczący Związku podkreślił konieczność traktowania postulatów samorządowych jako istotnej wskazówki w działaniach zmierzających do poprawy funkcjonowania jst.

W swoim wystąpieniu odniósł się też do szerokich konsultacji dotyczących 21 tez samorządowych, które przeprowadzono w środowisku samorządowym w sierpniu br.

W ramach czterech zorganizowanych w poszczególnych subregionach województwa śląskiego spotkań wzięło udział łącznie ponad 80 osób – przedstawicieli jst. W ramach konsultacji wskazano, iż najważniejsze z perspektywy samorządów lokalnych tezy są następujące:

- 1) środki z budżetu państwa muszą być adekwatne do zakresu zadań realizowanych przez samorządy (teza 13);
- 2) skuteczna ochrona środowiska (teza 9);
- 3) zwiększenie nakładów na edukację, godne pensje nauczycieli (teza 6);
- 4) samodzielność samorządów w zakresie podatków lokalnych oraz działalności gospodarczej (teza 12)

5) — decentralizacja rozdziału funduszy unijnych (teza 14);

W przyjętym w trakcie nadzwyczajnej sesji Zgromadzenia Ogólnego stanowisku w sprawie 21 tez samorządowych zwrócono uwagę, iż ich zakres tematyczny jest bardzo szeroki i dotyczy wielu spraw o różnym stopniu istotności. Wyartykułowano w nim również potrzebę wprowadzenie pewnych zmian w samorządowych postulatach:

- Proponujemy **zmniejszenie ostatecznej liczby postulatów**, tak aby obejmowały tylko zagadnienia najbardziej istotne z punktu widzenia aktualnej kondycji, a także przyszłości samorządów. Ponadto uzasadnione jest **doprecyzowanie części zapisów**, aby jednoznacznie wskazywały intencje ich autorów i nie były błędnie interpretowane - wyjaśnił Piotr Kuczera.

W trakcie nadzwyczajnej sesji Zgromadzenia Ogólnego Śląskiego Związku Gmin i Powiatów przyjęto jednomyślnie następujące stanowiska:

- 1) w sprawie 21 tez samorządowych;
- 2) w sprawie sytuacji finansowej samorządów;